

[Hanne Reintoft.]

landbrugets arbejdsgiveres side, tør være et særdeles falsk argument, hvis man samtidig undlader at gøre opmærksom på, at landbrugets arbejdere hele tiden har ligget og stadig vil ligge under industriarbejderne.

Regeringen ved vel også, at en sådan lønpolitik ikke går i længden, og vi ved også fra anden lovgivning, hvilke problemer en sådan underbetaling giver socialt og menneskeligt. Selvfølgelig kan man med et parlamentarisk flertal og med støtte i mange års uheldig praksis majorisere sådan noget igen. På den anden side når man en dag grænsen for, hvad man kan byde en befolkning.

Hvorfor er situationen i dag så opstået? Fordi arbejdsgiverne og storlandbruget stædigt har fastholdt at ville sammenkæde forlignet på landbrugets arbejdsmarked med spørgsmål om yderligere statsstøtte til landbruget. Der må ikke gives efter over for denne helt utilladelige pression, der efterhånden rider hele den danske lønmodtagergruppe som en mare.

Jeg må også sige, at det er tegn på en vis dristighed fra arbejdsministerens side, når man bare betegner det her foreliggende som et lovforslag. Det, det i virkeligheden er, er et påbud, det er en ordre, udstedt fra oven med et flertal bag sig, indordnet den politik mod landbrugets lønmodtageres berettigede krav, som regering og arbejdsgivere nu ønsker ført, som det passer dem.

Det såkaldte fællesudvalg, der skal ned sættes efter given ordre — nu må det åbenbart ikke hedde tvungen voldgift mere, det ord har også en uheldig klang hos mange arbejdere — skal have en formand, der efter al sandsynlighed skal udpeges af præsidenten for højesteret. Man må vel vide, at der er minimale udsigter til, at medlemmerne af dette voldgiftsnævn kan nå til en enighed, der har været uopnåelig hidtil på grund af stædig nej-politik fra arbejdsgiverside. Det vil faktisk sige, at denne dommer, der udpeges, kommer til at træffe afgørelsen. Om han så gør det helt alene, eller om han får råd af regeringen, det må selvfølgelig stå hen. Hvordan det så bliver, det ved lønarbejderne i hvert fald alt for godt, og de har ingen grund til at vente sig noget af det. Det bliver en ved lov gennemtruffet ord-

ning, som man har måske juridisk, men ikke moralsk ret til at gennemtrumfe. Man må blot huske, at opinionen ude i befolkningen hverken kan tvinges eller majoriseres, og jeg tror, det står nogenlunde fast, også for næsten alle her i tinget, at der er megen bitterhed og irritation over landbrugsorganisationernes stadige krav og antisociale holdning.

Der blev spurgt her, hvad Christiansborgmanøvren er. Det hele er simpelt hen Christiansborgmanøvren over for ganske berettigede krav fra en arbejdergruppe, der i årevis har været underbetalt og dårligt behandlet.

J. O. Krag: Den sag, vi behandler her, er unægtelig en sag, der har mange aspekter. Sagen indeholder én side, der vedrører forholdet mellem den arbejdsgiverforening og de faglige organisationer, der her har forhandlet og altså ikke er nået til enighed. Men det er kun én side af sagen. Man tør vel roligt sige, at den anden og mindst lige så vigtige og — i hvert fald fra et politisk synspunkt — mindst lige så interessante side af sagen er spørgsmålet om forholdet mellem denné regering og landbrugserhvervet. Jeg kunne måske spidse det lidt til og sige forholdet mellem statsministeren og hr. Anders Andersen; det er lidt tilspidset; den første formulering: mellem den borgerlige regering og landbrugserhvervet, dækker vel bedre. Man kunne også spørge, om der ikke også er sider i denne sag, der rejser spørgsmålet om, hvilket forhold der egentlig er mellem to af regeringspartierne, nemlig radikale og konservative, på den ene side og regeringspartiet venstre på den anden side.

Den tid, jeg har til rådighed, tillader mig ikke at gøre så meget ud af disse aspekter, som de vist egentlig var værd, men det, vi må konstatere, er, at det er ikke lykkedes for denne regering, det er ikke lykkedes for statsministeren og landbrugsministeren at forhandle sig til rette med landbrugserhvervet. Jeg understreger det, fordi jeg ved, det kan godt lade sig gøre. Jeg har selv haft lejlighed til at gøre det. Det er gjort gentagne gange under socialdemokratiske regeringer. Et eller andet må have manglet. Den socialdemokratiske ordfører mente, det var autoriteten. Jeg ved ikke, om statsministe-